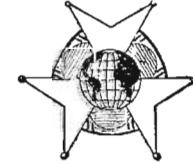

52
MONDO - BIBLIOTEKO

V.

52
KELKA MAESTROVERKI
52

DIL

MODERNA LIRIKO ARABA

TRADUKITA DA RAFAEL NAKHLA S. J.

52
DIREKTERO DIL ARABA STUDI EN L'UNIVERSITATO
52

SANTA JOSEF EN BEIRUT (GRANDA LIBANO)

EDITERIO P. AHLBERG

P. AHLBERGS BOKFÖRLAG,
STOCKHOLM

1926.

Imprimerio Ed. NIMAX, Luxemburg.
25

PREFACO DI LA TRADUKINTO.

La Proxim Oriento Arablingua, precipue Egiptia, Palestina, Libano e Siria (1), esas mondo-famoza, kom ex-centro di la maxim antiqua civilizeso, e kom nuna grandega muzeo de antiquaji. De la maxim fora landi, quale Usa, Brazilia, Arjentinia, China, Japonia, Australia, la turisti venas omnayare milope, por vizitar e admirar ta nekomparebla muzeo. Mem ti qui ne havis la feliceco vidar Oriento per la korpala okuli, vidis ol per l'okuli dil anno, lektante la libri historiala, o la naraci dil voyajeri, o l'artikli di la revui.

Same kam pri la civilizeso generale, eventas pri l'Araba literaturo specale; me volas dicar ke la Proxim Oriento Arablingua judikesas dal Europani ed Amerikani, kom **nura** muzeo de antiquaji. Depos yarcenti, erudita Orientalisti dil tota mondo trairas omnadirecione ta nemezurebla muzeo. Per longeg e penoza serchadi, ili sucesis deskovrar, en olua maxim fora anguleti, centi e centi de manuskripti precoza, qui jacis depos yarcenti, tote celit en lia etuyo de dika polvo. Ili lektis e rilektis milfoye ta verki; ili editis e rieditis oli; ili tradukis e ritradukis oli a la maxim importanta lingui. Singlamonate ekiras de l'imprimerii European ed Amerikana plura tala edituri e tradukuri.

To omna esas sendube granda glorio por la Proxim Oriento Arablingua, ma to esas samtempe granda desfortuno! Nam, judikante lu, pri literaturo, kom muzeo de antiquaji, **nur** kom tala, la civilizita nazioni nule sorgis pri esplorar e konocar la belaji, advere poka ma ver e granda, di la nuntempa literaturo Araba. La marveloza richaji di nia ancestri deturnis ili de la konoco di nia propra richaji!

Por esar yusta, me devas deklorar ke la tota kulpo ne gravesas nur sur l'eruditi di Europa ed Amerika. Ni ipsa, Proxim-Orientani, esas multe plu grave kulpoza, nam ni facis preske nul esforco por konocigar ed admirigar dal tota mondo civilizita la trezori di nia moderna literaturo. E pro ke ni ipsa kono-

cas e prizas oli plu multe kam irg altra naciono, nia kulpo esas neekzuzible granda!

Esante pasionoz admirero di nia literaturo nuntempa, precipue di nia poezio, me judikis ke mea devo, kom bon Orientano, esas utiligar nia bel e richa linguo internaciona Ido, por deskovrar, per la maxim simpla moyeno, nia nekonocata trezori kulturala, a mili de mea estimata samideani. Me intencis nur publikigar, en la revuo MONDO, kin o sis tradukuri di maestroverki di nia poezio moderna. Tre felice por nia nekonocata literaturo, ta kelka tradukuri multe plezis a la granda pioniro dil movado Idala e redaktero di MONDO, mea kar amiko Sioro Ahlberg. Il pregis me plurafoye ed insiste prokurar ad il suficanta nombro de samspeca tradukuri, por editar broshureto 48-pagina, en la mikra biblioteko di MONDO.

Malgre mea multeg okupesi, kom direktero dil Araba studii en l'Universitato Santa Josef, me ne povis nek darfis refuzar la servado demandita da Sro Ahlberg. La motivo esas ne nur ke me debas multo a ta eminenta samideano, ma anke me debas multo ad Oriento, (esante, me ipsa, Egipciano), e ke la traduko ad Ido di «kelka maestroverki dil moderna liriko Araba» esas ne mikra glorio por la miskonocat Oriento nuntempa.

Pos ta introdukto, me pregas la lekteri dil sequanta tradukuri ne judikar tro severe lia defekti literaturala. Un de nia maxim just ed utila proverbi Araba dicas: «La perfekteso apartenas nur a Deo.» Cetere nia literaturo ne havis, quale ti dil granda nacioni Occidentana, plura intersequanta yarcenti de developeso, preiranta nemediate nia nuna tempo. Kontree, ol quaze dormadis profundega dormado tre simil a la morto, dum adminime tri yarcenti. Erste depos cent yari, ol fortuneze vekis. Ma malgre la sennombra marveli moderna quin olua okuli miapertita admiregis, ol konservis en sua kordio ecesiv afeciono a sua anciena historio, a sua anciena asertita maestro-verki, plena de grava defekti. Ici esas precipue la monotoneso dil temi, la nekonsequo di lia elementi, la tediva vulgareso dil expresuri, l'infantala pasiono por la stilo hiperboloza ed afektacoze rafinita.

Fortuneze la duranta kontakto di nia literaturisti kun lia kolegi Occidentana, precipue Franca, Angla, Usana e Latin Amerikana, docis a li la vera principi literaturala, tam nevariebla kam la legi etikal e psikologia di nia anmo spirita, e la legi fizikal, kemial e biologial di la mondo materia.

Tale, depos cirkume kinadek yari nia Araba literaturo sempre plu multe simileskas a sua kolegi Occidentana, pri la naturo e la varianteso dil temi, ma precipue pri l'agnosko e l'observo dil granda legi literaturala, valoranta ed aplikata en la maestro-verki di omna lando e di omna epoko.

Ta evoluciono recenta di nia yunega literaturo apariss unesme en la prozo, precipue pro la granda difuzeso dil Araba

jurnali e revui, tre multa. Multe plu tarde ol apariss en la poezio ipsa; l'energioza pioniri di ta movado esis kelki de nia remarkinda poeti, preske omni Libanana, ekmigranta ad Amerika e vivint ibe, precipue en Usa, Brazilia ed Arjentinia, sat longa tempo.

Me darfas do dicar ke nia poezio Araba nuntempa esas quaze yunino en la floro dil evo, **yunino apene triadek-yara**. Preske til la fino dil 19-ma yarcento ni ne havis vera poeti, ma versifisti, adminime depos la rinasko di nia literaturo, en l'unisma duimo dil mencionita yarcento. Yes, nia nuntempa poezio esas yunino apene triadek-yara. Konseque se elua kanti, tradukit ad Ido, esas muziko ne perfekte konform a la multeg e kompleksa legi dil arto, la kar askoltanti Idista, de omna nacioni, voluntez ekuzar el. El memorigas da li ke kanto tradukita, mem maestratre, ne povas esar tam bela kam l'originalo. Pluse el deklaras a li ke, konfesante la neevitebla erori e nehabilesi di la yuneso, el volis nur komunikar a lia kordii mediacante me, la palpiti di sua kordio ardoroza, koram la grandeso di Deo, la belaji di la naturo, e precipue koram la poka joyi e multa tristesi di nia terala vivo.

La tradukinto

Tanayil (Libano), 24ma julio 1925.

LA SFINXO.

da Ahmad Shauki.

Ho Sfinxo, la yarcenti longesis por tu, e tu atingis en la tero la limito dil evo. Ho samevo dil Tempo, nek la Tempo oldeskis, nek tu transiris la limito dil puereso. Til kande tu acensas sur la dorso dil sabli, por parkurar la krepuskuli e l'aurori? Tu voyajas, transportante tu tra la yarcenti; kande tu forjetos la polvo dil vojajo? Kad esas konvenciono inter tu e la monti, pri desaparar kune ye l'ekspektata instanto? Ho Sfinxo, se la vivo longeskas, quon on trovas en ol, ecepte la tedo? Nam la Vivo brechizas la fero, se Ol vestizas su per la fero, ed ol konsumas la petro.

Ho Sfinxo, quo tu esas, inter la misterii? La pensi perdis sua voyi pri tu; la dezertani esas embarasata pri tua naturo, e l'urbani misiris en la labirinto dil konjekti. Tu esis por li la simbolo dil evo-floro, e tu esis la modelo dil intelekto e dil vidado. E quante plu la konjekti acensis por dominacar tua misterio, tante plu ol celis su aden sua veli. Nulo astonis li en tu, ecepte la homala kapo sur korpo di animalo unglloza.

Ho Sfinxo, on kredas ke la sabli, an tua du lateri ed inter tua pedi. esas la kulpi dil homi.

Ho, Sfinxo, tu esas la kompano dil Tempo, lua konfidencario, la kunvivanto dil yarcenti. Tu dominacas mondo nas-kanta e tu marchas vers mondo agonianta; l'una de tua okuli regardas l'aparanti en l'existo, e l'altra eskortas la preteririnti.

Parolez do a ni, nam per konversado on povas trovar la justa voyo. Naracez a ni, nam on povas imitar lo naracita.

Ka tu ne probis la Faraoni en lia povo, ili qui pretendis descendar de la suno e de la luno; ili qui, inter l'antiqui, havis alta civilizeso, e lasis a ni alta monumenti e majestoza verki?

Ka tu ne pavoregis, vidante la kavali di Kambizo (1), di qui la hufi lansis cintili, ta kavali qui forportis omno? Ka tu

(1) Rejo di Persia, qua invadis Egiptia.

ne pavoregis, vidante ta armeo qua konquestis la lando per la fairo e kelkafoye per la lanci intershokanta?

Ka tu ne vidis Alexandro, splendida inter la homi per sua grandeso, en lua yuneso florifanta, kande lua krono bri-legis en Egiptia, e lua regnado ne superiris l'evo di la flori?

Ka tu ne regardadis quamaniere Cesar tiranesis e sub-misis la palacani en Egiptia; quamaniere lua servisti super-besis e duktis la homi same kam on duktas asni; quamaniere lua krono jetesis quale vitro; quamaniere la turbi fugigesis e la troni destruktosis?

Tu vidis la religii organizanta su pose febleskanta e perisanta, ta religii por qui on konstruktis domegi quale citadeli tala ke l'okulo fatigesas parkurante li.

Ho Sfinxo, se tu ne esus marvelo, tua fideleso esus leciono por ni, nam tu durigis tua staco proxim la du piramidi, quale matro, perdinta filii, ne livas lia tombi.

Tu esperas la retroveno di la du konstruktinti; ma quale retrovenos la kariinta skeleti?

Tu serchas en Memfiso (2) la blanka aristi dil espadi, la bruna lanci, la desaparint armeo; e nulo aparas ecepte vilajo di qua la maxim recenta belaji perisis.

(2) Chefurbo dil faraoni.

A LIBANO.

da Beshara Elhuri.

Ho Libano, kun la rivereti kuranta en tu, kolda, e vivizanta la durstanto! Ho Libano, kun la dolca brizo qua ocilas e flexas la branchi! Quante belesas tua pento, templo por l'uceleti qui kantas melodii a lia Sinioro; lore kun l'alo palpitanta vers la suno, lore kun la kordio palpitanta de amo; sekura kontre la raptuceli dil atmosfero, fluganta en ol sen fatigeso, furtanta subrepte la grani del sulo, durstanta ed iranta vers la lageti. E kande la suno adias la tero, oli adias la kanaleti, la flori e la branchi; oli repozas, sekura en sua nesti, omna du kordii palpitante kune de tenereso; oli repozas, kun la palpebri klozita; oli repozas, gardata dal sekureso, quale la palpebro gardas la pupilo.

Ho uceli, qua distributis la destini e dicis a la mizero: «existez», ed ol existis? Ho uceli, cesez la libera movado di via membri e di via langi, en la pento. Ka vi eloquente parolos sur la branchi, kontre ke la homi ne parolas eloquente? Ka vi vivos, kontre ke la homi, en Libano, mortas pro mizero e shamo? Certe la manuo qua talias vestaro por la mariajo-festo, esas manuo qua talias la sepulto-tuko.

IL DEPARTIS SEN KE NI KONOCIS LU.

da **Rashid Ayyuub.**

Ni staceskis, vidante lu; ni esis embarasata nam ni ne konocis il. Astonanta en sua misterii, stranja en sua qualesi; kun la vesto di voyajadero, kovrita dal polvo dil chanjoza vivo; kun vizajo brunigita dal suno, aden qua sinkis lua okuli.

Ni questionis la homi: «Quan esas ilca?» Li dicis: «Deo savas, ma ni ne konocas quo esas en il; ed il ne atencas se ni questionas il. Semblas ke il havas sekreto en sua pektoro, e ke ta sekreto interdiktas ad il parolar. Se la nokto celas il, lua konfidenco flugeskas en la nokto. Lore il observas la stelo, kande ol apareskas, quale se ol esus lua habiteyo. Se fulmino pasas nokte, on vidas il deziranta lu, kom kavalkajo. E se il askoltas la voco dil fluto, ta voco emocigas e plorigas il. Se tu donas ad il ulo, lua manui refuzas tua donaco; ed en la tero esas por la terani vanaji quin il ne deziras».

Nu, venez, habitanti di la tero, paroligez lua boko. Questionez il; forsan la desfortuno forigis il.

Ili dicis: «Esas poeto lamentanta, e lua lamento ne utilesas ad il.» Ili dicis: «Esas homo renunciata la bonaji terala», kande li vidis lu repugnita dal mondo. Kelki de li dicis: «Esas dervisho stranjera, di qua la hemo perdesis.»

Ni questionis il neutile; ed il departis, sen ke ni konocis il.

L'AGLO.

da **Rashid Ayyuub.**

Nu! Naracez a ni la marveli dil uceli, ho Sultano, e la grand eventa dil pasinta yarcenti. Tu havas rejio, kun ferma fundamento, quan la yarcenti ne efacos. L'anno amegas tu, en ta majesto, ho giganto. Un de tua stacadi super ta monti esas tote plena de poezio. Qua do anuncis a tu la misterii dil juado; qua do anuncis a tu? Tu natas en l'atmosfero, libera quale la brizo, e la somiti esas tua refujejo. Tu askoltas en l'obskura nokto la vibrado di la steli.

Ho natanto en la maro dil imaginado, mea intelekto embarasesas pri tu. Parenteso existas inter ni, per la solitareso, quankam tua habiteyo multe distas de la mea. Tu esas libero, poeto; tu esas princo envidiata inter la homi. Juez do, flugante en l'atmosfero, en la fortuneza lando. Tu ne esas, quale me,

vagadanta super la etero, en la nigra nokti; tu ne esas embarasata, pasante tua longa nokti en l'explorado dil misterii, dezirante per la jemado kozo neobtenebla del manuo di la Destino.

Ho rezo dil uceli, tu atingis la dezirajo, en lando sekura. Ni du esas uceli, ma me esas ucelo enkarcerigita; il ne havas kontenteso en la karcero di ca tero; lua kordio esas trista. On ligis il, on ligis lua beleso, on ligis lua pensi. La tota tero sorgas nur pri pekunio, nur pri pekunio, o Patro di la Liberuli!

MEA FRATO, MEA FRATO!

da **Nasib Arida.**

Mea frato, mea frato, la defacilaji esas multa; nia skopo e la fonti quin ni serchas esas fora. Ed avan l'okuli esas penoza voyo, sur qua mem la neamansita bestii ne marchis ante ni. Voyo obskura, pavoriganta, plena de viperi e de ogrini qui seduktas la raptaji persequata.

Tamen la marcho esas necesega, se ni volas atingar kelka promisaji. Ni marchez, en la tenebro, en la dezerto, en la solitareso, en la defacilajo, en la voyo di la luktanto. Ni marchez, sen altr armo kam la Verajo; la Penso esos nia duktero qua kantos, duktante ni.

E se la ululo di la volfi divenos intensa, ni respondez a lia ululo per la kanti. E se la tenebro plunigreskos, ni acendos la torcho dil kordio, simil a la fairo di la herdi.

Mea frato, ho kompano di mea energio e di mea febleso, marchez; ni toleros lo tolerenda; nam la kurajozo esas la toleremo. Se me feblegeskos, tu sustenos mea feblegeso; e me, pose, sustenos tua feblegeso.

Marchez, avancez, por ke ni trazez voyo por ti qui ne toleras la desnoblesko, mem en la kalamitati.

Mea frato, mea frato, la defacilaji esas multa, ma, en nia marcho, singlu de ni ne esas sola. Ni marchez, ni marchez, e se ni perisos ante atingar la deziraji e la promisaji, suficos a ni ke ni komencis, e ke, se ni ne povas parfinar, ni esos kontempleskanta ica deziraji e promisaji.

LA FINO DI NIA NACIONO.

da **Nasib Arida.**

NOTO: La poeto deskriptas la granda mizero morala dil naciono Libanana, lua naciono.

Kovrez il per sepulto-tuko, entombigez il, habitigez da lu la foso dil tombo profunda; e forirez sen plorar pri lu, nam il esas naciono mortinta, qua ne vekos.

On submisil il, on mortigis il, on portigis da lu plu multo kam il povis portar; il portis la desnobleso depos multa yarcenti, il radikifis en la desnobleso.

La violaco dil reputeso, la spolio dil teritorio, la pendigeso di multi ne movigis lua iraco. Pro quo ni varsos la lakrimi neutile? La ligno sika ne riviveskos.

Certe ne. Ne esas altra donaco da Deo kam la morto, por naciono senkordia. Lasez do la Historio klozar la libro dil febleso e liquidacar la konti.

E ni komercez en nia enmigrolandi, ni superbesez pro nia bela qualesi. Ne importas a ni ke la tota naciono mortas, ka ni ne esas en sekureso? Venjo, slamo, fairo movigas forsan la kordio dil senkurajo. Ta kozi omna esas en ni, ma oli ne movigas altro kam nia lango.

KONFIDENCO.

da Nasib Arida.

NOTO: La poeto parolas ad anmo, fratino di lua anmo, qua habitas en mondo supera, de qua la poeto exilesis.

La palaci dil imaginado apareskis, dominacanta la dorsis di la nubi; ho fratino di mea anmo, venez; tu prolongadis ibe tua habito.

Ho fratino di mea anmo askoltez me, de l'altaji di tua cielo. Mea certeso preske desapariss, pro quo tu ne respondas a mea voko? Me vidas ke tu ne rikonocas me; ka la beleso desapariss de me? Yes, mea substanco chanjis depos ke me venis a la tero dil mizero, me kambiis en ol mea majesto po vesto de osti. Ho fratino di mea anmo, venez, la homi enoyigis me.

Me regardas en trista nokto, e l'okulo di mea korpo esas fatigata. Me askoltas, esperante ke ulu respondos, o ke bel imajo reflektigos sua brilo en la falduro di nubo pezoza. Ma quale esperar lo? L'atmosfero esas quale dezerto en qua guidisto embarasesas. Ho desfelica, ita nokti, oli divenis velo por mea okulo. Ho fratino di mea anmo, venez nam la homi esas sternita, dormanta. La homi, qui esas li? Korpi en qui l'anmi perdesis. Se li dormas, lia dormo esas juo en lia desfelicaji. Ho ve, me esas un de li, tam longe kam mea korpo esas mea vesto. Li dormis, e mea anmo vigilas meditante pri la memoraji, pri la suni. Lu deziras la fino di mea kaptiteso, por destruktar sua tendo. Ho fratino di mea anmo, venez; lu konfidas su a tu.

La steli esis lua trono, e ni du esis vicini. Pose lu decensigesis a la tero, pro to lu pavoras ed izolas su aden sua velo. Lu restas hungrant e durstanta, serchante sua manjajo. Lu repugnesas da la fonto dil neposiblaajo; lua dursto foriras de ol. Ho fratino di mea anmo, venez, esas la tempo dil departo.

Ho fratino di mea trist anmo, til kande tua foriro de me? Ka tu esas, quale me, enkarcerigita, charjata per grava kateni? Me maladeskis de desespere en la tero, e nul amiko vizitas me. Ho fratino di mea anmo, ni pacientesez; nia renkontra esos en la nemortiveso.

La palaci dil imaginado apareskis, quale fulmineso en la tenebro; kad li omna esas vakua, ka nulu respondos a mea saluto?

PRI NIA MORTINTI.

da Mikael Neaime.

NOTO: La poeto parolas pri sua sampatriani Libanana qui milope mortis de hungro dum la granda milito.

Mea frato, se Ocidentano parolas bruisoze, pos la milito, pri sua agi, se lu santigas la memoro di sua mortinti e laudegas la forteso di sua heroi, tu ne kantez por ti qui dominacis, nek joyez pri ti qui submisil su, ma genupezez silencoze, quale me, kun kordio humil e sangifanta, por plorar pri la fato di nia mortinti.

Mea frato, se ula soldato retrovenas a sua patrio pos la milito, e jetas sua exhaustita korpo sur la pektori di sua amiki tu ne serchez amiki, se tu retrovenos a tua patrio, nam la hungro ne lasis a ni amiki a qui ni povas konfidencar, ecepte la fantomi di nia mortinti.

Mea frato, se la kultivisto riplugas o riseminizas sua tereno, e konstruktas, pos la long absenteso, kabano destruktita dal kanono, nia kanaleti sikeskis, l'abjektoso destruktis nia hemo, e l'enemiki ne postlasis irga plantacajo en nia tereni, ecepte la kadavri di nia mortinti.

Mea frato, ico realigesis quo ne realigesabus, se ni ne volabus. La kalamitato divenis generala, ed ol ne divenabus, se ni volabus. Do ne lamentez, nam l'oreli altrala ne askoltas nia plendi, ma sequez me, por ke ni kavigez, per la piocho e la shovelo, foso en qua ni celos nia mortinti.

Mea frato, quon ni esas? Ni havas nek patrio, nek parenti, nek vicini. Sive ni dormas, sive ni vekas, nia vesto esas la decepteso e la shamo. Pro ni la tero malodoras quale ol malodoris pro nia mortinti. Adportez do la shovelo e sequez me, por ke ni kavigez altra foso, en qua ni celos nia . . . vivanti.

LA FOLII DIL AUTUNO.

da Mikael Neaime.

Dissemez, dissemez, ho joyo dil vidado, ho dansejo dil suno ed ocililo di la luno, ho orgeno dil nokto e gitaro dil auroro,

ho simbolo di penso embarasata e portreto di anno agitata, ho memorilo pri glorio pasinta, l'arbori repugnesis da vi, dissemez, dissemez!

Sorgoze embracez la fantomi dil pasinto, e regardez lastafoye la vizajo di la spaco. Neposablesas, neposablesas ke lo pasinta retrovenez. E pro ke vi separos vi del kompani en preirinta tempo, marchez kun kordio palpitanta, en la procesiono dil Fato, interembracez, interembracez!

Marchez e ne blamez, la blamo ne utilesas. Ne blamez la brancho, nek la venti, nek la nubi. Nam se vi parolos ad oli, oli ne bone respondos, e la varioza Tempo, plena de marveli, kauzo dil desfelicaji, sufokero dil deziri, ne komprenas la parolo, marchez e ne blamez.

Retroirez a la sino dil Tero ed iterez via pakto kun ol. Ed obliviez beleso velkinta, lo existinta ne retrovenos. Quanta rozi brilegis e velkis, ante vi. Do ne timez lo eventinta e ne blamez la fato. Ta qua perdis juvelo, trovos ol en la tombi, retroirez a la sino dil Tero.

MEA FELICESO.

da Mikael Neaime.

Ho tu qua varsas la drinkajo a la kunsidanti, me suplikas tu ne sorgar pri mea glaso, inter ita glasi. Plenigez por altri kam me la glaso, ma relate a me, supozez ke me ne esas inter la kunsidanti, e preterirez, lasante me kun vakua glaso.

No, ne dicez ke la vino ne plezis a me, o ke me esas inter vi quale stranjero. Ma me havas, ho mea amiko, ula vino tala ke nul altra extingas, quale ol, la flamo di mea anno; ta vinon me ekpresas de mea duriva kordio.

Ho tu qua dissendas de tua violino la melodii, quale magio ecitanta la kordio, til la foleso, ka tu ne vidis mea vizajo rugozeskanta e mea okuli desaparekanta sub la velo di la palpebri? Ne dicez ke to esas la stando di dementeskinto pro tristeso. No, me ne dementeskis, ho mea kordio esas harda quale glacio, ma me askoltas mea anno, nam en mea anno esas kordi, en ol esas kanto. Pleez do e lasez me inter mea kanti.

Ho habitanto dil bela palaco, gloriizez tu, ho mea amiko, e juez del bela palaco; e ke la fato drinkigez da tu la vino dil joyi e donez a tu longa vivo en qua tu kolios la feliceso, yaro pos yaro. No ne dicez ke tua alta palaco ne plezis a me, o ke lua aero ne konvenis a me. Ma me posedas, ho amiko, ula palaco tala ke mea anno refuzas refujar en altra, to esas la palaco di mea pensi e di mea revii.

NI POETI

da Elias Abumadi.

Quantafoye ni esis indulgem a la nesavanti; ni exkuzis li, ma li ne exkuzis ni. Ho saji, dicez a li, ke nur en ni, poeti aparas brilante la misterio dil profetoso.

Memorigez da li — nam la guideri dil homaro povas facar granda bonajo per memorigo — ke la homi esas de fango e de lumo. La filii dil lumo adoras la lumo, e la filii dil fango adoras la fango.

On dicis pri ni ke nia palaci esas de polvo, ke li nihiligeskas en un matino ed un vespero, o ke li esas linei de aquo skribita sur aquo . . . Ho. Se vi habitus nia palaci dum parto de horo, vi oblivius via monati e via yari.

Se vi enirus la templi dil inspireso, se vi flugus en la mondo dil revii, se vi kontemplus la misterio dil sublim imaginajo se vi konocus Deo quale ni Lu konocas, vi veneracus ni, genupezante!

A BLINDA POETO.

da Halim Dammuus.

Ho blinda poeto, saluto, recevez de me dolca konsolaco. Tu esas auroro, quankam tu privacesis de la brilo dil auroro, tu esas lumo, e quante nobla lumo. Tu preferas vivar solitare en tua domo, quale stelo en obskura nokto.

Kompozez do la poezio, quale inspiritajo decensanta de l'altaji dil cielo. Esez quale Bashshar (1) e kreez quale Almuarri (1) e l'autoro dil beleg Iliado.

La poezio brileskas de la penso di blindo, quale la steli brilas en la tenebro. E kande l'okuli dil korpo extingesas, l'okulo dil intelekto splendideskas. Lore l'okulo dil mento videskas kozi quin ni ne vidas per l'okulo maxim akuta.

(1) Bashshar ed Almuarri esas ancien Araba skriptisti blinda, quale Homero, la autoro dil Iliado.

A PUERINO TRIMONATA MORTINTA

da Halim Dammuus.

Me stacadis avan la bersilo en qua vivis la puerino pura, l'anno inocenta. Tri monati preterpasis el, quale preterpasis tri emociganta melodii. Tri monati qui brilas e desapariss plu rapide kam la brilo di la steli lumigiva. Li preterpasis, quale

se li esus palpebragi, o, plu bone, rideti dil labio di la puerino.

Tu qua nur salutis la mondo e foriris, a tua repozo me ofras mea saluto. Tu eniris la tero ed ekiris, sen konocir olua desnobla koruptesi. Tu ne timis la rezisti di la vivo, nek la teroro dil militi mondala.

Tu venis pura, e tu foriris plu pura. Tu esis quala la guto de roso qua brilas, pura, en la gardeno, kelkatempe, e pose restas en l'altaji sempre pura.

LA YUNINO JAPONIANA.

da Haŝez Ibrahim.

Me konocis olim yunino a qua Deo donis granda donacaji. Uldie el anuncis a me novajo. — Deo maledikez tu, ho novajo. — dicante: «Mea patrio invitis me forirar por ke me facez mea devo ad olu.»

Me dicis, kun kordio ruptegita da la doloro: «Ho ve!» Quon facos en la milito gazeli (1) quale tu. Segun mea konoco, la milito ne esas por gazelo pastureyo en qua lu povas serchar amuzeso e ludo. Questionez me, nam me experimentis ol e subisis olua terori. Me desprizis la morto en invado sur qua la levita polvaro extensis nubo. La milito rugizis por ni sua frunto, inter sua okuli; lore me vidis la morto rugizar sua frunto. E l'anjelo di la morto trairis omna loki di la milito, marchante lente sub la nubo de polvo. Lasez do la milito a ta qua konocas lu, e restez, ho gazelo, en tua hamo.»

El respondis a me, kun voco qua pavorigis me e montris a me la gazelo quale leonulo kun grosa kolo: «Mea naciono judikas dolca la fonto dil morto; quale tu incitas me ne drinkar de lu. Me esas Japoniano, me ne renuncos mea skopo, tñ kande me perisos. Se me ne lansos bone la projektili, se mea manui ne povos movigar bone l'espadi, me servos la vunditi e facos mea devo a li, me konsolacos, en la milito, ti quin la desfelicajo frapis. Tale la «mikado» (2) docis a ni ke ni devas konsiderar la patrio kom nia patro e matro. Ta rejo, suficas dicar pri lu, ke il staceskigis Oriento e per ta moyeno shanceligis Occidento.

(1) L'Araba poeti ofte komparas la bela homini a la gazeli.

(2) La monarko di Japonia.

L'IMAJO DI SIRIA.

da Rashid Salim Huri.

NOTO: La poeto, esante en Amerika, dum la granda milito, vidas en diversa spektaji, l'imajo di sua sufranta patrio, Siria.

Me vidis la fluvio mujanta, libera, fulanta la legi e la yuri. Lore me preske juntis me ipsa a lua fluo, quale se me vidabus en ol dronesanto; nam l'imajo di Siria esas koram me.

Me vidis la fairo kun flamo ardoranta, quale mea anmo, kande lua tristeso intenseskis. Lore me preske extensis mea brakio a la flamo, por salvar elta qua seduktis mea anmo per mea amo ad el; nam l'imajo di Siria esas koram me.

Me vidis homini varsanta lakrimi perlatra, qui humidigis lia fingri. Lore me ne astonesis pri l'iterata ploro di la matri perdinta sua filii, nek tristeskis pro la jemi di la tristi; nam l'imajo di Siria esas koram me.

Me audis pri la desfelicajo di Belgia, e quale la heroi ibe faligesis. Lore mea kordio ne ruptesis pro la heroi,, e me ne varsis un lakrimo pro Belgia; nam l'imajo di Siria esas koram me.

Mea Matro.

da Rashid Salim Huri.

Quankam la venti dil sucio suflas sturmatre, quankam la tondro dil morto grandas, me havas en mea orel, dum mea agonio, voco qua chanjas por me la voco di la demono a kanto, e tale emocigas me de joyo: to esas la voco di mea matro.

Quankam mea kalico plenigesas per bitraji, quankam me drinkas de la bitra kupo di la vivo, an mea labii esas marveleza fonto qua transformas por me la vinagro a vino, e tale ebriigas me: to esas la memoro di mea matro.

Quankam la desfelicaji asaltas mea kordio, quankam la desfortunaĵi destruktas la murego di mea esperi, an la pordo di mea paradizo esas anjelo qua ektiras l'espado kontre la morto, e tale protektas me: to esas l'imajo di mea matro.

La Margrito di Ypiranga.

da Rashid Salim Huri.

NOTO: Ypiranga esas la loko en la cirkumajo di Sao Paulo, en qua eventis granda batalii qui donis a Brazilia lua nedependeso. La poeto, promenante ibe, kolkis margrito qua il imaginas nutrita su per karno e sango dil Braziliana soldati, ibe mortinta.

Ne esas an mea pektoro altro kam margrito, flava quale la su-kushanta suno. Promenante camatine, me kolkis tu de la pento di proxima monteto, de Ypiranga, ube la yarcenti kantadas la kanto dil honoro, a naciono glorioza, ube l'espadi hastis, en la dio di la rivivesko, registrarar per la sango l'akto

dil existo, ube Brazilia rezistis la Fato variema ed arachis de lu la yuri di la nemortiveso.

Mea floro havas en Ypiranga radiki pro qui la envidio sizis l'altra flori. Ol sugas de la heroi di ca tombi sango tala ke nula simila sango bolias en irga korpo. Do ne jacas an mea pektoro irga floro, ma semblas a me ke esas leono.

Ho rozi, agnoskez kom via rejo, la margrito di la monti, ed inklinez via kapi koram la sultano di la flori. Ica nutris su per la martiri dil glorio, dum la milito, ol recevis la parfumo dil nedependeso, qua vivigas l'anmi.

Ho mea floro flava, filio dil morti, filio dil espado, filio dil intensa doloro, ho flamo de la fulmino di ta espadi, ho brando del fairo di ta inferno, deskriptez a ni l'asalti di ta rangi de soldati, naracez la teroro di jorno granda.

Ho floro di qua la parfumo vivigas la kariinta osti, exhalez ol a la maxim mizeroz inter la nazioni (1). Tushez nazi jacant en la polvo dil abjektoso; forsan per ta moyeno oli levas su. Forsan mea sampatriani ektiros sua espadi en Ypiranga, e pose stekos sua flago sur la somito di Hermono (2).

(1) Siria.

(2) Monto, de 3000 metri cirkume, en Libano. Ol konsideresas hike kom simbolo di la tota Siria.

Adavane.

Kanto patriotala, da Nehme Ehajj.

La matino anuncis sua proximeso, e la hano laudis sua Sinioro. Ho dormanti, imitez la hano, vekez, adavane, adavane.

Quante vi oblivias via enemiki, quantе vi fugas de la jene-rozeso, quantе vi timas la morto. Prenez via espadi e via po-niardi; adavane, adavane!

Ne timez, ne timigesez, on ne povas fugar la morto; la morto ne esas evitebla. Exercez vi do por la luktado: adavane, adavane!

Levez vi por salvar la patrio de la desfelicaji qui frapis lu. Ho viri di ca lando, se vi ne helpas lu, qua helpas? Adavane, adavane!

Formez via rangi, apuntez via lanci, e se oli ardoreskos, se la sango fluos e la kugli grondos, adavane, adavane!

La glorio depos l'antiqua tempi, skribis per sango sua maes-troverki. La glorio esas an l'aristo dil espado. Restez do en l'ombro di la flago; adavane, adavane!

Ho viri di Siria, ka vi ne volas marchar vers la grandeso? Restez fidel a Siria; adavane, adavane!

L'enemiki prenis via nutrivi, li facis krimini kontre via

fili; ma per la kurajo di via luktado venos la salveso di via lando; adavane, adavane!

Marchez por atingar via deziraji; livez la poltroneso e l'ociereso. La morto en la ombri di la lanci e sub l'espadi esas honoro por ni; adavane, adavane!

L'Amo al naturo.

da Jubraan Halil Jubraan.

Ka tu selektis, quale me, la foresto kom lojeyo, prefere kam la palaci? Ka tu sequis la kanaleti e klimis sur la roki? Ka tu balnis tu en parfumi e sikigis tua korpo per lumo? Ka tu drinkis l'auroro, quale vino, en kalici etera? Ka tu sideskis, ye la sinko dil suno, inter la vitro-trunki, kun la grapi penda-ta quale ora lustri, esante mielo e parfumo e mem vino por ta qua volas?

Ka tu selektis nokte la herbo kom lito e la spaco kom litokovrilo, desligante tua kordio de lo futura, obliante lo pasinta, la silenco noktala esante quale maro di qua la ondi jacas en tua orelo, e la pektoro dil nokto enklozante kordio palpitanta en tua dormeyo?

Mea ludi en l'infanteso.

da Elias Farhaat.

Mea infanteso: ho Deo, quante dolca ol esis. La memoro pri ol rivivigas en me l'espero. Semblas ke ol esas gardeno di qua la parfumo vivigas kadavro en lua repozeyo e retroirigas l'anmo a lua unesma yari.

Diù en qui me ne konocis la signifiko dil sucio, nek atencis l'eventonta mizero. Sive l'aquo dil maro povus desaparar, sive lua ondegì povus acensar til l'altaji di la cielo, me vivis sempre inter mea patro e mea matro.

La memoraji retroirigas me a Kasara (1), lojeyo dil amo e dil pureso, a mea kunveni kun la puerini dil quartero, lore ni ludis per stoni, lore eli okupis me kun su per l'angelo.

Ni organizis inter ni mariajo-festi, ni manjis lore grenadi e pomi, ni plenigis la kalici e la glasi de aquo pura, klara, quan ni tintis por ke ol similesez a vino.

Freque eli igis me la fiancitulo, e selektis un de eli kom mea fiancicino, pose li ornis elua vesti per plumi, por ke el similesez a pavano e ke l'okuli e l'anmi joyez.

Eli facis a me labio-barbo de lano tranchita de la dika kaudo di mutono, ed eli komencis kantar agreable, dansar e frapar la mi-tamburi, qui omna esis de la konocita lado.

Ho se Deo volabus ke ni restez mikri, ni restabus lore pur anjeli. Nam kande on metis la velo a mea olima fianĉitino, e dicis ad el: «Salutez tua selektita spozulo», el ne questionis quanta oron me posedas.

El ne demandis orelo-ringi e koliari, nek violacis sua pakto pri l'amo a me, ed elua matro ne agitis l'universo, questionante la vicini e foresanti quanta pekunio enklozasas en la posho dil puerulo. . . .

Ma kande me kunvenis kun la pueruli, nia aferi esis tote diversa. Ni imitis la kavalriani en la batalio-agro, ma sur kavalio de branchi bridizita per la maxim dina fili.

Lore ni furtis la tranquilesa dil papilioni, lore ni ludis kun la nesti; ed ante ke ni refujis a la lito, ni asaltis la rani e la vespertilio per mitralioso lansanta stoni.

E kande ni imitis la forni, ni plenigis la spaco de fumuro, brulante la ligni e la filiki ed omna palio dil vicina loki tale ke ni pavorigis la vilajo e la habitantaro.

Me ne oblivias la prunieri di qua la maxim desobediema frukti obediis ni . . . Ni pluvigis adsur oli stoni, quale kugli, e ni ne suciis pri puniso, nam la puero ne atencas a la kulpi.

Se l'infantulo dormas, lu divenas, vekinte, puerulo, pose yunulo experiencoz ed audacoza. Nam la matro nutras lua karno ed osti, la tempo donas a lu la judiki prudenta e l'amo inspiras ad il la poezio.

(1) Nomo di vilajo Siriana.

En la nokto.

da **Amin Meshrek.**

Pos ke la hori tedoza hastis, forportante la jorno de tristeso, me konsolacesas en tu, ho nokto, tempo dil konversado; tu esas la konsolaco dil mizerozo solitara.

Ho nokto, me esas stranjero nekonocata, e tala tu esas obskur e stranja. Astonant esas to quon me tacas e celas en mea pektoro; e to quon lu tacas esas anke astonanta. Ni du konsumesis dal maladeso, ni du ne havas mediko fleganta ni. Ni similesas per mizero e tristeso, ni similesas per eterna silenco. Tamen la silenco povas inkluzar signifiko ed informo por la sagaceso fairatra dil sajo.

La pedi di la tristeso hastis proximeskar a me; lore mea anno iris a tu, pro lua pavoro. Mea jorno inundis me per mea afliktesi; pro to mea kordio jetis su, kun mea afliktesi, sur tu. Me varsas de mea okuli lakrimi sur tua du palmi, esperante trovar en ta lakrimi mea repozo. Se me povabus, me ne varsabus mea lakrimi, nam mea pacienteso esas quale peco de roko. Se me povabus, me ne deskovrabus mea sekreto, pos ke me celis ol en mea kordio.

A la Palaco Yildiz.

NOTO: La poeto parolas a la palaco dil sultano Turka Abdulhamid. Il memoras la nejustaji tiranala di ta monarko.

da **Maruuf Errasafi.**

Di qua esas ta palaco ne respondanta a mea questiono? Ka lua apartamenti esas habitata o vakua? Lua konstruktajo esas alta, dum ke lua glorio semblis perisinta, quale ta dil ruini. La ter-tremi ne frapis lu, ma la Cielo frapis per shanceligo. E la Tempo vestizis lu per silenco, kande la desfelicaji finis parolar en lu.

Ho palaco, nu! Facez a me kelka respondo; ne esez silenco koram mea questiono. Quankam tua silenco esas profunda, me deziras savar ka tu memoras tua ancien habiteri od oblivias li. Tua konstruktajo ne krulis, ma la konstruktajo dil glorio krulis.

Tu esis la tota lando, en olua longeso e larjeso; tu esis quaze omna regnati turka, kun lia agi. Tu esis la lojeyo dil grandeso, la inciteyo a la desnoblaji, la loko ube la povo grantesis, l'origino dil abjektigo. Tu esis puteo — e puteo quante profunda! — glutant la vivi e la richaji. Tu esis la skopo di la trahizeri; de tu venis l'ambicii dil funcioneri.

Ube esas la majestoza trono? Ube esas tua sultano qua nomizesis la distributero di la vivo-moyeni, la sendero dil morti? Me ne vidas nun ta glorio, ecepte quale ombro preterpasanta dop ombro. Ka mea stacado an tua konstruktaji esas altro kam mea stacado an ruini konsumita?

Tu violacis nia yuri dum triadek yari, en qui tu adportis a ni omna absurdaji: ici esis yari de altigeso por la maxim basa homi, ici esis yari de basigeso por la maxim alta homi. Ici esis, per sua eventi, punto nigra restonta en la frunto dil yarcenti. Ici plenigis de shamo la voyo dil Tempo; pro to la pasinta yarcenti repugnesis da li.

Semblas a me vidar l'agiteso di anmi quin tu raptis, e quala rpto! Me askoltas nun en tu lia alta jemadi e lamenti. Me vidas li, glitfluganta super la konsumita reliqui quin li poslasis, enterigita en tu (1). Ica anmi, ho palaco, repugnesis da tu; pro to li flugeskis a la cielo dil grandesi.

To eventis kande la Nesavado dominacis che ni, e ne helpis omna savanto jeneroza, ma imperis, pro sua tiraneso, omna impero semanta l'odio aden la kordii di la homi.

Ka tu repentis, ho palaco? Ka tu sorgas o ne sorgas pri la naciono? La repento ne plus utilesas a tu cadie. La kalamitato eventis; pacientesez do e tolerez. E konsolacez, nam tu ne esas

l'unesma palaco di qua la Tempo basigis l'alta kolmi; quanta rejala palaci falis, krulante kun la reji e rejeti. Restez do, ho palaco, kun austera vizajo, por ke la rejio divenez ridetanta pro sua esperi.

(1) Hike la poeto deskriptas la violenta e nejusta morto impozita dal sultano Abdulhamid a centi de lua regnati, qui venigesis a la palaco Yildiz e desaparís por sempre.

Mea Filiino e mea Inkuyo.

da Tanios Abdu.

El trairas la domo, quale uceleto serchante grani, til ke el renkontris vazo en qua rizo celesis. El sizis ol e jetis sur la sulo, iracoza. Pose el pavorigesis da to quon el facabis, dore el hastis celar su. Ma kande divenis sekureso, to quo esis pavoro, kande el certeskis ke to quon el facabis ne esis kulpo, el reptis vers la grani(1) ed esis diligenta en raptar li.

El disjetis oli sur la sulo e ridas superbe; el ne aceptas reprocho, nek komprenas blamo; el plenigas la sulo de grani, e plenigas la domo de amo. Me dicis ad el: «Suficas a tu ta plantacado, en qua tu ne esperas fertileso. Ho mea filiino, mal esas la puero edukita en l'obstinemeso.»

Me havis inkuyo: ho quantafoye ol alejis mea affliktesi, nigrigis mea fato e blankigis mea kordio. El iluzionis ke ol esas poto de dolcaji, el iris do, saltante, vers ol. Me retropulsis el, nia posturi en la disputado, similesis a milito.

El vinkis, quankam puerino; la pueri repugnesas da la vinkeso. Konseque la fato di mea inkuyo esis rupteso, ta dil inko esis varseso. Ho ve, mea inkuyo quan l'amatino kaptis. En mea asalti skribala, ol kaptadis l'ennemiki, ma nun ol divenis kaptita.

(1) Grano de rizo pri qua la poeto ja parolis

Konfidenco a Portreto.

da Amin Nasereddiin.

Me vidas tu, ho portreto, ne cesanta ridetar; ka to esas tua proprajo o la gusto dil piktinto? Tu aceptas la matino, joyante sen motivo, e ne despezas a tu aceptar la tenebro. Indiferentesas a tu jorno tote joyoza e jorno markizita dal sucio. Ne pavorigas tu l'espado dil morto, ektirata, nek la desfelicajo facanta impetuo, nek la fato venjema.

Suficas por tua glorio, ho portreto, ke tu nultempe movis pedo sur la tero, por satisfacar irga bezono. Suficas ta nobleso

di anno ke tu duras existir sen ke venas a tu favoro de homo volanta mastresar en tua aferi. Tua kordio, dum tua tota vivo, ne inkluzas rankoro, nek tua karaktero deviacas de la jenerozeso. Tu esas la maxim bona kompano por ti qui vidis ke fugar la homi esas efikiva moyeno por retropulsar la tedo. Tu restas ferme fidel a tua piktinto, quankam me nulo vidas inter la homi ecepte trahizeri ad lua pakti.

La vivanto maladeskas kelkafoye, ma tu havas la maxim perfekta saneso, e ne konocas la maladeso. L'oldeso atingas la homo pos ula tempo, ma tu havas fresha yuneso, tu sekuresas kontre l'oldesko. Pavorigiva desfelicaji vinkas la homi, kontre ke la desfelicajo retroiras, vinkita da tu. Me vidas tu expresante tua emociganta joyo quankam tu ne havas parolanta lango e boko. Tu esas imuna, ho portreto, de sucio e de tristeso, kontre ke nul vivanto sur la tero imunesas de li.

Ho vigilero qua ne gustis nokte kelka dormo, o — plu bone — ho dormero qua nultempe vekis depos ke lu piktesis, la suno, levante su, ridas a tua vizajo, e la plena luno kisas tua ridetanta labio.

La naturo donis a tu vivo tranquil e dolca, kontre ke la kontreajo, l'intensa tristeso donesis a me.

Faraono e lua naciono

da Ismael Sabri.

NOTO: La poeto, ye la komenco dil poemo, imaginas diskurseto da Faraono a lua regnati. On memorez ke „Faraono“ esas la generala nomo dil antiqua reji Egiptiana, quale „caro“ esis la nomo dil Rusa monarki.

«Nek la naciono esas mea naciono, nek la servisti esas mea servisti, se irga ociero ocias en la dio di la konquesto dil grandeso. E me neplus esos Faraono kun alta trono ed alta rango, se vi ne helpos me, quale Faraoni. Me ne esas la giganto di la Nilo-valo, se lua monti imunesos del invadi (1) di mea helperi. Ne proximeskez a Nilo se vi facas nulo, nam lua dolce aquo ne kreesis por ociero. Konstruktez quale la generacioni konstruktis ante vi, ne lasez pos vi irga glorio ad irga homo. Ne lasez neposiblaji en lua neposibleso, ma esforcez til kande lu divenos posibla.»

Ta diskurso falis de la trono di la parolinto sur la shultri di heroi. Pro ol la tero shancelis de pavoro; la roki e silexi dil roko Mokattam submisís su. Se altru kam Faraono dicabus a la turbo ta paroli, en lando altra kam Egiptia, oli judikesabus revo di vekinto. Ma se Faraono vokas monto per oli, la roki dil monto respondas, quale se li esus en la manuo dil konstruktero; e multa helpos il, fluante en valo plena dil pasintaji di la naciono.

Li konstruktas to koram quo la generacioni stacas stuporante inter sentimentis di admiro e de submiseso. Li konstruktas to omna quon nula penso genitis, quo tante belesas ke nul okuli, en l'universo, apertesis koram olua similaji.

Longega tempo preteriris an la Piramidi, mokanta la fortreso e palaci renversita da la tempo. La nokti e la jorni ne deprenis de la Piramidi plu multo kam lo deprenita dal formiki de la bazo di monto.

Ad oli venas la delegitari dil tota mondo, marchante kun la varma deziro vidar to quon mortivulo nemortivigis. Ica monumenti atestas koram l'altra landi, ke l'Egipciani esis naciono preiranta e perseverema, e ke la povo di Faraono egalesis a l'audaco di lua popolo. Semblas ke la Piramidi, kun la nacioni humiligita koram oli, esas pagini de altra mondi!

Ube esas ti qui enskribis sua historio en la roko, e mikrigis omna regnanto e povoza? Li perisis e multa stati perisis pos li; inkluzesis en la kroniki e la sepulto-tuki.

(1) Invadi por tranchar la roka bloki necesa por la konstruktado di famoza piramidi.

L'abandonita Palaco.

da Ahmad Errami.

La kantant uceli departis de tu e la fresha flori velkis en tu. La konsumeso vestizis tu per majestoza vesti quin la tenebro noktala metas. Ho palaco, la vivo esas quaze kelka linei, e tu esas la restajo di ta linei. La tempi extensis sur tu kovrilo de polvo simil a la polvo di la tombi.

L'amo mortis en tu, e mortis anke deziri qui esis plu dolca kam la rideto di la labii. Me askoltadis l'emocigiva kanti, en l'ombro di tua gardeno arozita da la pluvo. Ma yen ke me ne audas cadie la minima bruiseto, ecepte la voco dil eko e la preteriro dil homo opresata da desfelicajo. En tua korto la lageto sikeskis e sur lua du rivi longeskis la harari pendanta dil arbori, harari inklinaanta su sur olu, quale la yunini inklinas su, plorante, sur la lito di mikro.

Ho palaco, tu esis la loko dil agrebla societo e dil amuzeso, la matinala flugeyo dil estala vento, l'apareyo di la lumo. Pose ta lumo extingesis, e klozesis tua balkoni qui desmetis la brodita kurteni. La tristeso cirkuladis en tu, quale la tristeso envelopas mea ruptita kordio. . . .

Ni similesas per la mizero, ho palaco, ni du divenis mize-roza pro la nejusteso di la vivo. Quale la homi abandonis tu tale li abandonis me kun mea dezerta kordio.

La Somerala nokti en Kairo.

da Elias Fayaad.

NOTO: Por bone komprenar ica poemo, on mustas savar ke l'Egipciana somero esas netolereble varma.

L'anuncero dil joyo difuzis en Kairo la novajo ke la suno dronesis en Nilo. Lore la plena luno levis su, kun ridetanta labio, la brizo venis, marchante jentile, e l'aqui dil fluvio aplaudis pro la vinko. E ta novajo parvenis a la gardeni, lore l'arbori fremisis ed ocilis pro superbeso; la flori e la frukti joyeskis, e la steli regardis oli de supre, vidante sua imaji en la flori.

Videz: dum ke la domi e la palaci esadis sen voceto e sentado, silencoza quale se li esus tombi, yen ke li komencas agitatesar kun lia habitanti; la nodo di lia angoro destensesis. La quartero respreskis, lu qua depos longa tempo sufris l'angori dil morto, jetita aden ta forno; tale ke, ho nokto, ne existis altra helpero kam tu, por salvar ol de la kaptiteso.

Ho, quante belesas Nilo kun la luno-lumo, quante belesas sur ol la vespero e l'auroro. Me navigis sur ol, quale se me facus vera vojajo, en nokto sen altra defekto kam la kurteso: tale la joyo esas kurta-eva.

La vento koldeta cirkumiris ni, rifreshigante la febro di nia pektori, quale se lu esus mediko vizitanta malado; ni lasis olu kisar nia rozea labii, ma to ne suficis a lu, ol ludis kun nia harari.

Nilo kuris sub ni, kun sua abundant aqui; lua ondi ociligis ni de joyo, quale yunino ociligas lito en qua dormas lua infanto, tranquila, sekura kontre la desfalicaji di la vivo.

La plena luno jetis sur l'aquo l'imaajo di sua facio, en formo di lingoti de blank arjento, qui brilis, ondifante, quale se li esus espadi lore asaltanta, lore fuganta, en batalio.

L'aspekto di la palmieri esas majestoza, ravisanta la kordii per sua beleso; lia ombri sur la rivi esas timenda; li ornesas per lia ordino, rango an rango, de omna giganti granda-statura.

On kredus ke li esas alta giganti sub parasuni brilanta de beleso, qui venis a Nilo, dezirante balnar su; Nilo sorcis oli, konseque li duras stacar hike, pro l'efekto di la sorco.

La seglo-navi kuras en la fluvio, acensante e decensante; li aparas a ni brilanta de lumi, quale brilanta steli natanta super l'ondi.

Lore la rivi proximeskas a ni, lore li foreskas; cirkum ni l'aqui sospiras vers ni; la vento ludas per la segli.

A la steli.

da **Elias Fayyaad.**

Ula vespero me dicis a la steli: «Ka vi esas, quale ni, mizeroza?»

Via okuli vigiladas: Ka pro ula separeso? Via kordii palpitas: kad esas pro ula rivido?

Vi vagadas kun la voyo Laktea, kurante sen skopo e sen espero.

Quale trupo di perdriki durstoze cirkondanta ula fonto e ne povanta drinkar.

O quale virgini stuporanta cirkum la sarko, en pregi ed invoki senfina.

En via trista regardo esas tenereso di qua la flecho penetras til mea kordio.

E me vidas tenua lumo quaze lakrimi fluanta de blanka palpebri.

Ka vi esas labii trista o vunduri en la nigra senlimitaĵo?

Ho, avini di la kreuri, matri dil Tempo, maestrini pri vereso e lumo:

Pro quo vi ploras?»

E li repondas: «Ni esas solitari en ita spaco

De longe ni interseparesis, konseque ne trompesez dal proximeso di nia lumi.

Singla stelo, inter ni, vivas fore de sua fratimi, en solitaro e separeso.

Kombustante su ipsa neutile, jetante vane sua lumo en la cielo.»

Me komprenis via paroli, ho steli; vi esas quale l'anmi di la poeti.

Tale lia lumo perdesas en firmamento ube li vivas quaze stranjeri.

L'anmi vulgara nule vidas la flamo di lia inteligenteso.

Konseque ta poeti lumizas kelkatempe la tenebro, pose li marchas, en vesti di nemortivos, vers la morto.

La Piramidi.

da **Halil Mutraan.**

La faraono konstruktis la piramido ed altigis ol; il konstruktis e solidigis ol; ne por la glorio, nek por su ipsa, ma por l'ennemiki. Nam sklaviginte sua naciono, en sua epoko, il sklavigis la decendantanti di ta naciono a l'ennemiko, en la futuro.

Me vidas hike homi tam multa kam la sabli, plu multa kam on povas kontar (1). Lia vizaji esas pala, lia fronti humi-

da de sudoro, quale la herbo sika kronizita de roso. Lia dorsi esas inklinata, lia pazi esas silencoza, quale la formiki qui reptas, humila ed inklinata vers la sulo. Li asemblas quale maro, o branchifas quale fluvii; li acensas e decensas.

Kad ica homi, perisonta morge, konstruktas por perison-tulo tombo eternigata?

Ho faraoni mortinta, ka vi ne audis la voko dil vokanto, deklarante plurfoye: «Levez vi e videz la plebeyaro cirkum vi, pede presante la kapi dil reji mortinta! Levez vi e videz l'ennemiko, en via lando, imperanta en ol, povoza, tiranatra! Levez vi e videz via korpi expozata (2), kom spektajo, a ti qui deziras spektajo! To esas por vi quaza rivivesko en qua l'iranti e venanti, inter ni, demandas de vi konto pri via agi pasinta! De ta konto ne imunigis vi, nek l'alta konstruktajo, nek la spolio dil teritorii, nek la sklavigo dil reji vinkita. Ma la bona memoro imunigabus vi, se vi basigabus la tombo e konstruktabus ol segun rekta judiko! Eroras ta qua iluzionas ke la tombo esas por lu prezervivo kontre la mortala periso!

(1) La poeto deskriptas hike la mili de homi qui konstruktadis la tri granda piramidi di Giza, proxim Kairo.

(2) En la granda muzeo Egiptiana, en Kairo, on vidas multa mumii (kadavri konservita per balzamizo) di antiqua faraoni

La vespero.

da **Halil Mutraan.**

Van esas mea vojajo en la lando, e mea exilo por risan-eskar esas vere multopla maladeso! Me esas solitar en mea intens afeciono, solitar en mea tristeso, solitar en mea doloro! Me plendas a la maro pri l'agiteso di mea pensi; ed ol respondas a me per sua violentoza venti. Me restas sur roko harda; ho! me dezirus havar kordio harda quale ol! Ol frapesas da ondi quale ti di mea desfelicaji, ta ondi disruptas ol quale la maladeso disruptas mea membri. La maro havas kordio palpita-tanta, streta pro tristeso, quale mea pektoro ye la vesperesko. La mondo kovreskas da matideso qua semblas acensir de mea kordio a mea okuli. La horizonto esas tre obskura, e quaze blinda relate a sua desfelicaji ed insultesi. . . .

Ho quante marveloz esas la suno-desaparesko, quanta lakrimi cherpas de ol la pasionoz amanto, quanta lecioni cherpas la spektanto. Kad ol ne esas l'agonio dil jorno e la sterneso dil suno, inter la funerala konvoyo di la radii? Kad ol ne esas efaceso dil certeso, e motivo dil dubo, inter la veli di la tenebro? Kad ol ne esas efaceso dil enti, til determinita tempo, e nihiligeso di la marki dil kozi, til ke la lumo esos rinasko por oli, e la retroveno dil suno esos quaza rivivesko?

Me memoris tu, kande la jorno adii e mea kordio esis inter la timo e l'espero. Mea sentimentis lore apareskis koram

mea okuli, vundita, quale la sangatra nubi kontre me. La lakrimi fluis de mea palpebri, brilanta per la lumo dil radii desapa-reskanta e reflektesanta sur la maro. La suno cirkondesis da oro qua fluis sur purpuro, super nigra somiti. Ol pasis, decen-sante, inter du nubeti e gut-falis quale reda lakrimego. Semblis lore a me ke la lasta lakrimo dil mondo mixesis kun mea lasta lakrimi, por plorar pri mea morto (1), e ke vidinte la desaparo di mea jorno, me vidis en spegulo quale esos la vespero di mea vivo.

(1) La poeto esis lore tante malada ke lua morto semblis a lu nee-vitebla.

Laudo Funerala ad Ibrahim Elyazji.

da Halil Mutraan.

NOTO: Ibrahim Elyazji esas un de la maxim famoza leksikologiisti e literaturisti Araba; il mortis en Kairo en 1906.

Ho maestro dil eloquenteso e sinioro di la plumo, tu pagis tua debajo a la grandeso; nun dormez! Dormez, fore de l'intensa fatigeso necesa por atingar la grandeso, e poslasez ta dolori, quale ganajo, a ti qui deziras lu.

Ho quante mikra e desprizenda esas la mondo kompare ad la grandeso di la mortinto! Ho quantesenpova esas l'elo-quento kompare kun la muteso di la lango dil mortinto. Quante senvalora esas la fluanta lakrimi, dum ke la sarko celas ride-tanta vizajo.

Ho tu pro la foriro di qua multa nacioni ploris, qui envidiesis dal altra nacioni, pro lu, nun tu transiris la mondo dil iluziono, en tua acenso; ekirante de la Sonjo, tu parvenis a la Verajo. Nu, kompletigez, ho sajo, tua informi, dicez a ni quon esas l'universo, ka tu komprenis lua misterii ed eskartis de lu la dika tenebri? Tu fatigis tua mento por komprenar ol, ma tu foriris de lu, ne extinginte tua dursto. Tu questionis, acensante, la steli, pri lu. Tu exploris lu, inter la letri di la literaturo e la cifri dil matematiko. Tu decensis aden la vali, tu regardis, acensinta ad la somiti dil monto, serchante la verajo kun esorcio e pasiono, sen tredo, omnaloke lu esis demandebla.

L'ordino en l'universo esas plena de marveli por la reflek-temo ed inteligento. La tero esas la fabrikeyo dil korpi, e la suflanta brizi mantenas la vivo di la homi. Singla parto dil atomi korpala havas senco neacesebla, quale ta dil totajo.

Tu ne konocis la misterio di la vivo e di lua du kontreaji, la maladeso e la risanesko, e di lua agonio, samtempe vivigant e mortiganta, inter la poka joyo e la multa doloro. Se la homo

povabus, per sua mento komprenar tala misterio, tu des-kovrabus olua lumo de la minima kozo.

Ma tu vidis ke la bonfaco esas la maxim bona skopo a qua povas guidesar l'energio eminenta. E la maxim nobl ed utila bonfaco konsistas en l'exhorti e la sentenci. Konseque tu cesigis la tristeso di omna tristi per tua paroli agreabl e risani-giva. Tu flegis l'anmi vundita quale on flegas la vunditi, juntante la pansado a la muziko. Tu flegis ta anmi per admirinda verki, splendida quale la universo, lore proza, lore poezia; tu beligis li per olua beleso, tale li havis, ekirante tua manuo, Sua an-tiqua majesto.

Ho tu, glorio di lando di la profeti, ka la tombo ne esis tro streta por tante granda viro? Tu honorizis tua lando, e nun tu parvenis a la loko ube falas la maxim alta e granda homi.

Ma la memorado pri tu restos eterna inter la homi; tua nomo laudesos sempre da omna boko. En lua perpetueso ed en tua periso esas ta leciono por la homo marchanta til ke lu abutos a la tombo: «Desmetez la perisonta rago di tua nomo, e vestizez tu per to quo efektigas la bona memorado pri tu, pos tua morto, tale tu aqiros la nemortiveso!»

Plendo.

da Halil Mutraan.

Me vidas en la stelo nemortiveso simil a la mea; kad even-tis en ol to quo eventis en me. Ol vagadas, quale me, pro sua tristeso, e fugas quale me de sua repozeyo. Ni du transiris ta vastega spaco, yes vastega, ma ne por ni. . . . Se me voy-ajas en la maro, me vidas en ol, de la latero di la navo, ta stelo, kom mea agreabla kompano. E se me voyajas sur la tero, ol sequas mea pazi, lore en l'oriento, lore en l'ocidento.

Ho stelo, qual esas ta fairo konsumanta tua kordio, pro quo la fluo di tua lakrimi? Konfidez la sekreto di tua pasio-noz amo ad amiko qua esas tua frato per la sucio dolorigiva. Kad omnu quan intens amo sufrigas ne esas frato di omnu si-mile sufranta?

Tu admirindesas, ho stelo samtempe silencoz e parolanta, samtempe obskur e klara, en tua paroli. Admirinda, ho kom-pano afabla, malgre tua tristeso, emocigant e dolca per tua ri-deto. Tu deziregas atingar la suno, tu serchas ol kun intensa diligenteso, malgre la longa vojajo facenda. Se tu fatigesas dal esorcio e klozas l'okuli, la suno apareskas; e se tu rikomencas observar ol, lu celeskas su.

Me exkuzas tu, nam mea anno esas quaze spegulo dil tua, per l'amo e l'espero deceptita.

A Literaturisio mortinta en la Yuneso.

da Halil Mutraan.

Ho aŭtoro dil romani per qui tu vizis ed atingis nobla skopo, pro quo tu ne naracis a ni tua propra historio, la historio di viro inteligent e vertuoza qua recevis la morto kom donacajo del perfekteso. Il esis quaze brancho qua kreskis til la maturesko di olua frukti, lore la maliceso di la vivo tranchis e jetis lu. Tale tu foriris, deplorata da omni, ma mem se ni plenigis l'oriento e l'ocidento de nia jemi, to nule utilesus a tu.

Ta morto en la floro dil evo esas tua rekompenco pro tua inquesti, tua vigiladi, la sudori di tua fronto, abundege var-sita. Ta morto esas tua rekompenco pro tua eminenteso meze di naciono en qua grand intelekto konsideresas ankore kom stranjero.

Omnakaze la poka homi distingata joyas kolieante la frukti di tua vivo, kom habil poeto. Li joyas lektante pagini en qui tu inkluzis la rezumo di tua vivo, en olua komenco ed en olua fino.

Pro quo tu hastis adiar la vivo skribe, kun kordio preske sikigita; exhalante respiri di ftiziiko kun alta sospiri; varsante lakrimi di agonianto qua brilas quale bujio konsumanta su e varsanta sua lakrimi; dicante paroli vestizita dal koloro di la tristeso e qui, pro to, similesis a la radii di la fino dil jorno.

Nun dormez, nam la morto, qua esas dormo, multe meritas judikesar kom dolca, en la tristeso, e kom cesiganta lu. La tombo esas plu bona por la yunulo, kam lito en qua lu sencese turnas su pro la doloro. E la harda petri dil tombo esas plu facile portebla da lu, kam se lu portus afliktesi harda quale oli.

A patro perdinta sua filio.

da Halil Mutraan.

Se tu povas, salvez tua yuna filio per omna posedaji di tua manui. Respirigez da lu tua anmo e drinkigez da lu tua lakrimi gutfalanta. Varmigez lu an tua gremio e nutrez lu per la restaji di tua forteso. Celez lu quale la okulo celesas inter la palpebri, tam longe kam tu deziras. Sorgez pri lu, e por evitar lua malajo, ne timez tua propra malajo. Vokez la mediki ed ligez tua espero a l'artifici quin li preskriptas a tu. Donez tua vivo por salvar lu, e ne ezez avara pri tua havajo.

Ma se l'afero esas decidita, sive la decideso joyigas, sive ol tristigas tu; e se tu savas, ke Deo probis tu quale il probas ti qui timas Lu, submisez tu ad ita Majesto, nam Lu vidas tu de supre. Adorez e dicez: «Mea Mastro, me volas to quon

tu volas.» La tero ne esas domo en qua anjelo povas restar. Facez de mea desfeliceso graco por mea filio e feliceso en Tua Resteyo.

To esas la voyo sequenda: konfidez tua trauro a tua pieso. Nun, a tu, qua parvenis de la kaptiteso di la vivo a la Libereso, me direktas mea paroli e me ploras pro ke tu foriris dum ke tu esis en la florifo di tua yuneso. La morto ne grantis a tu ajorno til kande ni rekoltos tua frukti. Ma Deo vidis tu digna de la feliceso, e pro to Lu selektis tu.

La morto di Mahmud Sami Albarudi.

da Halil Mutraan.

Ho, korpo di Mahmud, restez en tranquilesio; okuli di Sami, la dormo arivis a vi.

Ho penso di il, quante tu serchadis la sublimaji. Nun tu atingis lia termino: Nu! Quon tu vidas?

Dominacez omna ica enti; tu ya esas sur la maxim alta del somiti.

Ka tu vidas altro kam vasta spaco en qua la steli similesas polvo?

Ka tu audas altro kam quaza bruiseto di ta intershokanta e jiranta steli?

Dicez to silencante e signifez mortinte a ti qui superbesas en la tero:

«Pro quo la superbeso di ta sablograni? E pri quo l'aroganteso di ta mondo?»

Pri mortinta Yunino.

da Halil Mutraan.

Kad ita morto eventis ye l'auroro; ka tu sequis la stelo dil auroro?

Od en la matino, en qua tu exhalis la lasta respiro di velkanta floro?

O ye la jorno-mezo kande tu dissolvesis same kam la flamo dil suno drinkas la izolita guto?

O ye la suno-kusho? Konseque du suno-kushi eventabus en la tero ed en la domo?

Od en la tenebro? Konseque la misterio en qua tu acensis ad altra Misterio, augmentabus ica tenebro?

O ye l'aparo dil plena luno, tua jemo mixesante su kun la flaveso lunala?

Me kompatis tua yuneso; ma ka mea kompato egalesos l'opresanta desfelicajo?

Me kompatis pro ke tu ne abutis ad irga skopo od intencajo en la vivo.

Me kompatis pro ke tu, senkulpa, konfidesis a Neyustino neexkuzebila

Tu pasis kelka tempo en la sufrado, nesavante pro quo tu sufris; e tu mortis, nesavante pro quo tu mortis.

Ho mea anno.

da Nadra Haddaad.

Ho anno, pro quo tu esas lore neatencema, lore ploranta? Tu esas agitata pro la vivo, ma la vivo ne esas kulpoza. Tu plendas malgre ke tu juas ecelanta saneso. La vivo esas vino varsita en la maxim bela kupi; pro quo l'altri drinkas ol kun emoco joyoza. e tu varsas lu ad li, sen drinkar? Pro quo l'existado joyigas l'altri, dum ke tu nule sorgas pri ol? Pro quo altri ne scias pri la danjeri dil maro, dum ke tu dronesas en kanaletto?

Ho mea anno, jemez tam longe kam tu povas, ma ne plendez. L'abjekteso esas en la plendo, mem facit ad orelo askoltanta.

L'infanteso foriris, la yuneso foriris, ma me ne chanjis mea habiteyo. Ho ve. quante me tristesas pro ta du periodi qui preteriris, quale se li esus sekundo. Li esis gardeni aden qui l'aqui fluanta di la vivo absorbesis. . . . Nulo restis pos oli ecepte profunda memoro en mea kordio, nek l'oldeso forigos ol, nek la manuo di la desfelicaji efacos ol.

La kompatinda violo.

da Nikolao Fayyaad.

El esis floro kreskinta proxim kanaletto e vivinta vivo di pureso. El konocis nula susteneyo, ecepte la herbo, e nul embraco, ecepte ta dil aqui vicina.

El vekis uldie, drinkinte la roso dil auroro e sentanta su quale ebria. El ploris pro tristeso e dicis: «Quon me povas esperar, se me vivos sencese en ta dezerto? Me esas bela, ma nul okulo vidas mea beleso, e nulu konocas mea alta rango. Pro quo me ne acensos a la somito di ula monto e kambios ica mea kabaneto po palaco? Tale me vidos novaji en la vivo, me vidos la magiatra kozi dil universo.»

Tale el dicis, e la pasiono movis el; el marchis en la dezerto, quale olua gazeli (1). Pos acenso ne tre longa, el haltis movante la okuli omnadirecione, pro superbeso. El vidis la

tapiso di la herbo, extensita, e la sinui di la fluvio, inklinante su ad ol. El vidis sua vicinini, dormant en lia quartero, violoa, sur lia liti verda.

Lore el auguris la suceso e komencis kurar, ne havant inklineso ad altra skopo. La longa vojajo dolcesis por el, ma el ne kontis la dolcaji e l'bitraji. La sulo esis neplan e varmega, semblis ad el ke el marchas sur fairo. Elua kompani esis l'impetuoza venti qui agitis su kontre el, quaze trahizante. Oli pulsus el ad omna direcioni, tale ke el havis nula tranquilesco, inter avano e retroiro.

La bela violo, ho ve, quanta terorin el sufradis. La voyo ad elua alta skopo esis defacila pro la neplaneso e la dorni dil acenseyo. La fatigeso di elua febla pedi suficabus pro rupertar la harda fero.

El jemis de repente, e se el povabus, el retroirabus kurante ma el vertijis e la timo falar embarasis el, quale embarasesas la maro-voyajanto. Lore el akrochis su a la tero, facante la maxim grand esforcis, ed exhaustante la restajo dil pacienteso, til ke el acensis sur la somito dil monto e komencis ibe laudar Deo pro sua nelezeso.

Ma ho ve, el ne trovis en la somito altro kam roki. Nula herbo kreskis irgatempe an olua lateri, mem on trovis nula traco di verdajo. E la sturmi semblis leoni, bramanta en l'atmosfera per furioza brami. E la nubi interaglutinita igis egale obskura la di-mezo e la nokto-mezo.

Lore la violo genupozis unesmafoye e ploris, quale infanto, de fatigeso e de pavoro. La koldeso ledigis elua karnaciono per multa makuli bluatra e verdatra. Lua fronto palekis e la fresha koloro di lua labii desaparitis. Pro sua aflikteso el jemis; on audis, meze di la sturmi, la sequanta jemo tristega: «Ho ve! quante multe me dezirus ne aspirir la grandeso e restir inter la bel e yuna flori!»

Pose el falis a la sulo, de febleso, e fantomo apareskanta de la latero di elua tombo mutigis el. Elua membri rigideskis, el mortis e decensis en la tombo.

Kompatindino. El trompesis dal glorio, qua trompas, quale la mirajo, multa homi seduktita. El iluzionis ke l'alta rango esos richeso por su. Yen ke ol esis nur duopla povreso. Ho quante kontent e felica el esabus, se el ne livabus la rivi dil fluvio.

(1) Por l'Araba poeti, la gazelo esas la tipo dil beleso ed ajileso.

Plendo di Ftiziiko.

da Jamil Ezzahawi.

Me mortos, fora de mea lando e de mea parenti, qua do ploros pri me, inter ti qui cirkondas me?

Me mortos, fora de habiteyi di mea yuneso, sen amiko, proxim me, por flegar e konsolacar me.

Mea morto duktos me, humila, a la tombo, l'espado dil morto tranchos mea relati kun la mondo. Morge matine — ho quante me tristesas pri ta morga dio! kelka manui trans portos me a la tombo (1). Pos lavir mea kadavro, portos mea sarko a la tombo personi a qui ta porto esas tote indiferenta.

On transportos me adube la suno dil jorno ne dominacas en l'altaji dil cielo, nek la nokto regardadas per la grand okuli di la steli. On transportos me a tombo streta kun tenebroza fundo, vicin ad altra tombi kavigita sur kolino.

Adio, ho vivo! Adio, ho mea deziraji! Adio, ho mea hemol Adio, ho mea parenti! Adio, ho suno brilanta matine; adio, ho esto-brizo suflanta pos pluvego!

Me mortos, yes me mortos, ed omnu vivanta mustas uldie mortar quale me. Do pro quo me vidas me tante tristigata da mea morto, quale se nulo mortabus ante me en stranjera lando? Me afliktesas pro ke me departas a la tombo; tamen la plu multa habiteri dil tombo esas samaspeca kam me. Se mea origino esas la polvo, me retroiros pos mea morto a mea origino, en la polvo.

Ula personi, observinte me, deklaris ke me esas ftiziiko; ho quante desfelica me esas pro ta ftizio! Li dicitis: «Demandez mediko flegonta tu, forsan tu risaneskos.» Me respondas a li: «Forsan. . . » Me drinkis la bitrega kupo dil stranjereso, kupo di qua la bitregeso agitas til ica dio mea anno. Cetere omnu qua divenas ftiziiko en stranjera lando, konocas bitra nokti.

Me recevis letro de mea patro qua demandas mea retroiro a la hemo; ho mea patro, ka me povas retroirar? Mea patro, dicez a mea kara matro ke mea pedi glitis vers la foso di la tombo! Mea patro, dicez a mea spozino ke me balde mortos; dicez ad el ke el sorgez pri mea filiuleto. Ho mea kara filiuleto, vivez tranquile, nam mea maxim ardoroza deziro esas ke tu vivez pos mea morto.

(1) En Proxim Oriento, la sarki dil povri transportesas da kelka homi a la tombeyo.

La granda milito.

da Mustafa Erraafihi.

Nokto de sucii, quan la steli observas, de lia altaji, kun

okuli venjema de qui spricas regardi iracoza. Ta nokto sospiras sospiro di giganto, pro qua la reda flami di la fulmino traflugas la cielo. En la nokto multa sturmi palpitas quale kordio livrota dal pektoro a la morto.

La Morto iracas tante pro la krimini facit en ta nokto, ke omnaloke la tombi tremeskas.

Ta nokto turnis sua okuli dextre e sinistre, lu preske ne trovis en la tero homo qua ne celas perfideso en sua kordio. Lu vidis omna mal agi shaminda, krimini de qua fugis, pro pavoro, omna ammo exkuzema. Lu vidis la sango markizanta la tero, e ta sango esis nur en la vunduro di la homi. Lu vidis ta homi neyustesar per lia cienco, ignorante ke la cienco kondamnas lia nesaj agadi. Lu vidis la funesta milito, qua semblas etapi trairita da la homaro vers la lasta judicio da Deo. Certe Satano nultempe laudis, koram la homi, tala milito, nek dankis li pro tala.

La milito esas nul altro kam ter-tremo qua mortigas generaciono por vivigar altra generaciono.

La milito esas nul altro kam sanga pluvego qua purigas l'anmi makulizita di la homi.

La milito esas nul altro kam la Deal iraco qua, frapante la shamindaji di nia generaciono, explozigis ol.

Ho Sinioro, ta milito esas grandega desfelicajo; ol ne efektigis en la homi la kredo a Tu, nek la peso.

En singl anno esas neremediebl angoro, en singla kordio esas necikatrizebla vunduro. Inter la labii di singla homo esas malediko por l'altra homi, quan efektigas sive la yuro violacita, sive la domajo subisita.

Tamen, quantafoye on parolis pri humaneso, amo, cienco, civilizo, ed altra multa similaji.

Quo esas tu, mea anno?

da Nahime.

Se tu vidas la mari kun lua ondi mujanta e furioza, o se tu audas la maro ploranta an la pedi di la roki, lore tu regardas la ondo til kande lu cesas sua bramo, e tu konfidencas a la maro til kande lu audas sua sospiro retroiranta de tu a lu.

Ka tu naskis de la ondi?

Se tu audas la tondro soneganta inter la falduri di la nubi, o se tu vidas la fulmino talianta per sua espado la armeo dil tenebri, tu observas la fulmino til kande tu raptas tua fairo, e la tondro cesas, ma livante en tu sua eko.

Ka tu separis tu de la fulmino o decensis kun la tondro?

Se tu vidas la vento dispersanta la nivo de la somiti di la monti, e tu duras askoltar deziroze; e me vokas tu, ma tu esas fore de me, en medio nevidebla.

Ka tu naskis de la vento?

Se tu vidas l'auroro marchanta cele inter la steli, e brodanta per koloroza desegnuri la mantelo dil fuganta nokto, l'auroro audas invito acensanta de tu ad ol, e tu prosternas genupozante humile quale profeto sur qua la inspiro decensis.

Ka tu emanis de l'auroro?

Se tu vidas la suno, en la gremio dil vasteg aquaro, regardanta per charmiv okulo la tero e to quon ica kontenas, la suno dormetas e mea kordio deziras ke tu dormetez; e la tero dormas, ma tu vigilas regardante la fora lito di la suno.

Ka tu decensis de la suno?

Se tu audas la naktigalo kanteganta inter la jasmini e varsanta la melodii, quale fairo, aden la kordii amoroza, lore tu ardoras la tristeso ed amo, ma la amo esas fore de tu. Savigez da me, ka la kanto di naktigalo en la nokto rivenigas a tu la memorajo di tua pasinto.

Ka tu naskis de la muziko?

Ho mea anno, tu esas melodio di qua la eko sonegas en me, kompozita da misterioza Maestro quan me vidas. Tu esas vento e zefiro; tu esas ondo, tu esas maro, tu esas suno, tu esas tondro, tu esas fulmino, tu esas auroro.

Tu esas quaze parto di Deo.

La poeto.

da Nikolao Rizkalla.

Ka vi konocas egali ad amanto di qua la kordio amis la tero e la cielo?

La Beleso plubonigas por lu omna ento; pro to il judikas kom egala la vivanti e la kozi.

Il amas la gardeni, la bosketi, la flori dil monti, la verda branchi;

E la mikra steli apareskanta e desaparanta, e la granda steli e la blua vulto;

E la spacego dil mari, e la nubi qui, super la mari, similesas navi fendanta l'aquo;

E la kalmeso dil Nokto, kalmeso tanta ke la dormo semblas jetir sur el sua kovrilo, samtempe kam ta dil tenebro.

Il amas la foresto ornata per alt arbori,, qui ornas anke la kampeyi e la vasta planaji.

Il askoltas l'animali e l'uceli, ed amas singla voco quale se ol esus kanto.

Qual krono kronizas singlamatine la foresto e deprenesas de ol vespere?

Krono formacita de la suno-radii; ol plenigis la foresto de majestoza beleso.

E kande la suno celas su ipsa dop velo, la foresto metas nigra vestajo.

E sub la foresto asemblezas l'uceli, tale ke la foresto divenas plu bela kam irga richa gardeno.

En la foresto trovesas ya la poeziala Muzo, di qua la granda beleso charmezas la poeti.

Ibe el aparas, ma nur ili vidas el; ad irga altri el ne aparas.

Agenterii dil revuo Mondo;

Anglia: J. W. Baxter, 57 Limes Grove, Lewisham, London
S. E. 13

Austria: J. Baller. Laurenzgasse 13/28, Wien V.

Belgia: Gouix V., 62 Rue Vandermeersch, Schaerbeek-Bru-
xelles.

Brazilia: L. Kauling, Caixa Postal 172, Campinas, Sao Paulo.

Chekoslovakia: K. Neumeister, Praha VI-59.

Dania: Ido-Kontoro, G. Møenster, 6 I Sundvej, Hellerup.

Finlando: Lektor Erik Falck, Skepparegatan 33, Helsingfors.

Francia: L. M. de Guesnet, 83 rue Rochechouart, Paris IX.
(postcheko Paris 264,37)

Germania: Dro. S. Auerbach, Bockenheimer Anlage 45, Frank-
furt (Main) (postcheko Frankfurt 169,86)

Hispania: Pedro Marcilla, Menendez Pelayo 27, Barcelona.

Holando: H. de Lange, Huizumerlaan 260 P Schans bij Leeu-
warden.

Hungaria: Ido-Editerio, Dios àrok 24, Budapest I.

Italia: Prof. G. Meazzini, S. Giovanni Valdarno, Firenze.

Latvia (Letonia): Robert Timmermann, Maiznicas iela 12 dz.
1, Riga.

Luxemburgia: Ido-Kontoro, H. Meier-Heucké, Esch-sur-Alzette.

Polonia: Ad. Kenig, Warminska 45, Warszawa 9.

Rusia: Totrusia Asocio di amiki di Linguo Internaciona IDO.
Moskva 9, Postkesto 2103.

Suedia: Sueda Ido-Editerio. Surbrunnsg. 37, Stockholm, Va.

Suisia: Albert Noetzli, Ido-Kontoro, Oerlikon-Zürich.

U. S. A.: { A. J. Angman, 1018 Louisa Street, Elizabeth, N. J.
Oscar C. Roos, 1575 Townsend Avenue, New
York City.

